

Llei 27/2017, del 30 de novembre, de mesures urgents per a l'aplicació del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat, fet a Nova York el 13 de desembre del 2006. (Text refós per LesLleis.com)

Índex

[Mostra/Amaga]

- Exposició de motius
 - Article 1. *Modificació de l'apartat 1 de l'article 1 de la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat*
 - Article 2. *Modificació de l'article 2 de la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat*
 - Article 3. *Modificació de l'article 3 de la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat*
 - Article 4. *Addició d'un article 3 bis a la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat*

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 30 de novembre del 2017 ha aprovat la següent:

Llei 27/2017, del 30 de novembre, de mesures urgents per a l'aplicació del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat, fet a Nova York el 13 de desembre del 2006

Exposició de motius

El Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat i el Protocol opcional al Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat van ser aprovats el 13 de desembre del 2006 per l'Assemblea General de les Nacions Unides. La finalitat d'aquests instruments internacionals és de promoure, protegir i assegurar el gaudiment ple i en condicions d'igualtat dels drets humans i les llibertats fonamentals de les persones amb discapacitat, i el respecte de la seva dignitat.

El Principat d'Andorra, compromès amb els drets de les persones amb discapacitat, va signar i ratificar el Conveni i el Protocol opcional esmentat anteriorment el 27 d'abril del 2007 i el 10 d'octubre del 2013, respectivament. En aquest sentit, l'instrument de ratificació va ser dipositat a la Secretaria General de les Nacions Unides l'11 de març del 2014 i va entrar en vigor el 10 d'abril del 2014. En conseqüència, Andorra ha assumit les obligacions previstes al Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat, i, per aquest motiu, la Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i sociosanitaris va encomanar al Govern, en virtut de la disposició addicional setena, que elaborés un informe intern sobre l'adequació de la normativa andorrana al Conveni mencionat i que servís de base per elaborar un Projecte de Llei que establís les modificacions i les adaptacions necessàries a aquest efecte.

L'esborrany de l'informe intern relatiu a l'adaptació de la normativa andorrana al Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat es va presentar al Consell Nacional de la Discapacitat (Conadis) el passat 23 de febrer del 2016 i s'ha anat nodrint d'aleshores ençà amb les esmenes i els suggeriments que han fet les entitats i els organismes que en formen part. Així mateix, els representants dels ministeris del Govern i de les altres entitats públiques concernides han analitzat la normativa interna, han assenyalat els canvis que cal introduir-hi i han fet les propostes de modificació oportunes. De tot plegat en resulta aquesta Llei, que per tant és el fruit de la participació activa i plural no només dels ministeris i les entitats públiques esmentats anteriorment, sinó també de les associacions de l'àmbit de la discapacitat, les quals han estat en disposició de fer-hi les aportacions i els comentaris escaients, els quals s'hi han incorporat en la mesura en què ha estat possible.

Mitjançant aquesta Llei es regulen, d'una banda, les mesures més peremptòries i d'implementació immediata per adaptar la legislació bàsica en matèria de discapacitat al marc normatiu del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat, i, d'altra banda, en virtut de diverses disposicions finals, s'encomana al Govern que en un període de temps raonable estudiï i elabori les mesures legals i els instruments operatius que requereixen una anàlisi i un debat ampli i aprofundit.

Així, en primer lloc, la Llei porta a terme modificacions concretes de diverses disposicions legals relacionades amb els drets de les persones amb discapacitat. En concret, els articles 1 a 15 recullen els canvis més importants i substancials, que incideixen en la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat, del 17 d'octubre del 2002, atès que es tracta de la norma marc en relació amb els drets d'aquest col·lectiu, motiu pel qual és la més compromesa pel Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat. La modificació dels articles 1, 2 i 3 de la Llei mencionada integra la condició de la igualtat de drets dins la definició de l'objecte de la Llei, i incorpora les definicions i els principis generals d'actuació transposats del Conveni. També s'hi afegeix un nou article 3 bis que concreta les obligacions generals de les administracions públiques pel que fa a l'exercici dels drets humans i les llibertats fonamentals de les persones amb discapacitat. I se'n modifica l'apartat 2 de l'article 4 per incloure el nou concepte de la *discapacitat* i facultar el seu desenvolupament reglamentari. A continuació es reformen l'article 10 i diversos apartats de l'article 14 de la Llei, relatius als drets a l'accessibilitat i a l'educació, per reforçar la importància de l'accessibilitat en la configuració de la discapacitat i aprofundir en la inserció escolar, respectivament. Així mateix, es modifica àmpliament l'article 16 de la Llei, que versa sobre la salut, per enfortir especialment el dret a la informació i a la presa de decisions de les persones amb discapacitat, sense oblidar les situacions del consentiment per representació. Pel que fa als serveis socials i sociosanitaris

i a les prestacions econòmiques que se'n deriven, es fan canvis en l'article 17 i s'afegeix un nou article 20 per harmonitzar-los amb la Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i sociosanitaris, que ja incorpora els preceptes del Conveni. També se'n modifiquen els articles 18 i 19, relatius a la cotització a la seguretat social i al dret al treball, per afavorir la inclusió laboral. Finalment, es modifica l'apartat 2 de l'article 23 per reforçar el reconeixement i la utilització de la llengua de signes i del sistema Braille, i l'article 25 que fa referència a la sensibilització social per relacionar-la amb les mesures de presa de consciència que estableix l'article 8 del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat.

D'altra banda, els articles 16 a 18 de la Llei amplien i modifiquen diferents articles de la Llei d'accessibilitat, del 6 d'abril de 1995, per introduir-hi el concepte del *disseny universal* i revisar la regulació relativa a l'adaptació dels elements comuns dels habitatges amb la finalitat d'introduir-hi els criteris del disseny universal com a millora. També s'amplia l'accessibilitat a la comunicació a totes les persones amb discapacitat.

Els articles 19 i 20 de la Llei reformen dos disposicions de la Llei d'arrendaments de finques urbanes, del 30 de juny de 1999, per exceptuar de l'increment de la renda el cas en què el propietari faci obres de millora per a l'accessibilitat de l'habitatge on viu una persona amb discapacitat, i perquè l'arrendatari que fa els treballs indispensables per fer accessible l'habitatge no l'hagi de reposar al seu estat anterior a la fi de l'arrendament, si aquestes obres s'han dut a terme seguint els criteris del disseny universal, en tenir la consideració d'obres de millora. A més es preveu que, en cas de discrepància, l'arrendador i l'arrendatari es puguin adreçar a la Comissió per al Foment de l'Accessibilitat. Per la seva banda, l'article 21 reforma puntualment la Llei 12/2004, del 30 de juny, de propietat horitzontal, per afegir-hi l'accessibilitat entre els elements que faculten el propietari a exigir la realització de les obres necessàries per dotar l'immoble de les condicions mínimes.

L'article 22 de la Llei augmenta la gravetat de la infracció que consisteix a incomplir les excepcions que en relació amb els gossos d'assistència estableix la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i de protecció d'animals.

Pel que fa a la modificació dels aspectes relacionats amb la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat, sense perjudici de les reformes futures i més profundes que s'anuncien en la disposició final cinquena de la Llei, l'article 23 escurça fins a vint-i-quatre hores el termini de què disposa el batlle per ratificar l'internament d'urgència i que preveia fins ara l'apartat 2 de l'article 11 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, sense perjudici de les cauteles oportunes.

En relació amb l'article 24 de la Llei, modifica la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, per eliminar la causa de separació basada en les pertorbacions mentals.

L'article 25 reforma la Llei de serveis socials i sociosanitaris amb l'objectiu que el complement eventual de la pensió de jubilació de les persones amb discapacitat es correspongui a la pensió de solidaritat per a persones amb discapacitat en lloc de la pensió de solidaritat per a la gent gran, tal com s'esdevé actualment.

Així mateix, als articles 26 a 31 de la Llei estableixen canvis en diversos articles de la Llei 35/2008, del 18 de desembre, del Codi de relacions laborals, i de la Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la seguretat social, amb l'objectiu d'ampliar la durada del període de descans per maternitat, adopció i paternitat quan l'infant o el progenitor tinguin una discapacitat, i la prestació que se'n deriva.

Els articles 32 i 33 de la Llei deroguen o modifiquen tres disposicions de la Llei 37/2014, de l'11 de desembre, de regulació dels jocs d'atzar, que prohibien l'accés a les sales de joc pel fet de la discapacitat psíquica o que només els permetien l'accés a aquestes sales i la participació en el quinto tradicional si anaven acompanyats d'una persona tutelar.

I l'article 34 modifica l'article 8 de la Llei qualificada d'educació, del 3 de setembre de 1993, per incidir en el principi d'inclusió.

La segona part de la Llei la conformen una disposició addicional i quinze disposicions finals. La disposició addicional pretén adequar la denominació del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat.

Les set primeres disposicions finals es refereixen a l'elaboració o la modificació de diferents projectes de llei que el Govern ha d'enllestir en el termini de sis mesos a dos anys, segons el cas, per acomplir o adaptar-los a les disposicions del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat, i en concret un nou Projecte de llei dels drets de les persones amb discapacitat; un Projecte de llei integral en matèria d'igualtat i no-discriminació que tingui en compte la discapacitat; un Projecte de llei en matèria d'ocupació que també tingui present aquesta situació; la modificació de la Llei d'Accessibilitat, del 6 d'abril de 1995; la modificació de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, a què s'ha fet referència anteriorment; la reforma de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, del 3 de setembre de 1993, i la modificació de la Llei d'ordenament del sistema educatiu andorrà, del 9 de juny de 1994.

Les disposicions finals vuitena a dotzena incideixen en els instruments necessaris per desplegar plenament el Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat, pel que fa a la revisió de l'òrgan i els criteris de valoració de la discapacitat; la modificació dels protocols d'atenció a les víctimes; la revisió dels plans de protecció civil; el sistema d'informació i d'indicadors, i la cooperació al desenvolupament, respectivament.

Finalment, la disposició final tretzena qualifica determinades disposicions de la Llei que regulen drets que pertanyen als capítols tercer i quart del títol II de la Constitució; la disposició final catorzena encomana al Govern la publicació dels textos consolidats de les normes jurídiques que es modifiquen en virtut d'aquesta Llei, i la disposició final quinzena determina la data de l'entrada en vigor de la Llei esmentada.

Article 1. *Modificació de l'apartat 1 de l'article 1 de la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat*

Es modifica l'apartat 1 de l'article 1 de la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat, del 17 d'octubre del 2002, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 1. *Objecte de la Llei*

1. L'objecte d'aquesta Llei és aconseguir que les persones amb discapacitat gaudeixin dels seus drets i les seves llibertats en condicions d'igualtat, i que puguin exercir els deures que els corresponen com a ciutadans i que exigeix la dignitat humana, i també evitar qualsevol tipus de discriminació per raó de la discapacitat.

[...]”

Article 2. *Modificació de l'article 2 de la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat*

Es modifica l'article 2 de la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat, del 17 d'octubre del 2002, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 2. *Definicions*

En les normes jurídiques i els documents tècnics oficials s'han d'emprar els termes que s'indiquen a continuació, d'acord amb les definicions següents:

- a) Discapacitat: concepte que evoluciona i que resulta de la interacció entre les persones amb deficiències i les barreres degudes a l'actitud i a l'entorn que eviten la participació plena i efectiva d'aquestes persones a la societat en igualtat de condicions amb les altres persones.
- b) Persones amb discapacitat: persones que tenen deficiències físiques, mentals, intel·lectuals o sensorials a llarg termini que, en interactuar amb diverses barreres, poden impedir la seva participació plena i efectiva en la societat en igualtat de condicions amb les altres persones.
- c) Comunicació: inclou els llenguatges, la visualització de textos, el Braille, la comunicació tàctil, els macrotipus, els dispositius multimèdia de fàcil accés, així com el llenguatge escrit, els sistemes auditius, el llenguatge senzill, els mitjans de veu digitalitzada i altres maneres, mitjans i formats augmentatius o alternatius de comunicació, incloses les tecnologies de la informació i les comunicacions de fàcil accés.
- d) Llenguatge: inclou tant el llenguatge oral com la llengua de signes i altres formes de comunicació no verbal.
- e) Igualtat d'oportunitats: és l'absència de tota discriminació, directa o indirecta, per motiu de discapacitat o sobre la base de discapacitat, inclosa qualsevol distinció, exclusió o restricció que tingui el propòsit o l'efecte d'obstaculitzar o deixar sense efecte el reconeixement, el gaudi o l'exercici en igualtat de condicions per a les persones amb discapacitat, de tots els drets humans i llibertats fonamentals en els àmbits polític, econòmic, social, cultural, civil o d'un altre tipus.
- f) Discriminació per motius de discapacitat: qualsevol distinció, exclusió o restricció per motius de discapacitat que tingui el propòsit o l'efecte d'obstaculitzar o deixar sense efecte el reconeixement, el gaudiment o l'exercici en igualtat de condicions dels drets humans i les llibertats fonamentals en els àmbits polític, econòmic, social, cultural, civil o de qualsevol altre tipus. La denegació d'ajustos raonables, entre d'altres, té la consideració de discriminació per motius de discapacitat.
- g) Ajustos raonables: les modificacions i adaptacions necessàries i adequades que no imposin una càrrega desproporcionada o indeguda, quan siguin necessàries en un cas particular per garantir a les persones amb discapacitat el reconeixement, el gaudiment o l'exercici en igualtat de condicions dels drets humans i les llibertats fonamentals.
- h) Disseny universal: el disseny de productes, entorns, programes i serveis que puguin utilitzar totes les persones, tant com sigui possible, sense necessitat d'adaptació ni de disseny especialitzat. L'existència d'entorns inspirats segons les normes del disseny universal no exclou les ajudes tècniques per a persones amb discapacitat quan les requereixin.”

Article 3. *Modificació de l'article 3 de la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat*

Es modifica l'article 3 de la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat, del 17 d'octubre del 2002, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 3. *Principis d'actuació*

1. Els principis generals d'actuació, d'acord amb l'article 3 del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat, fet a Nova York el 13 de desembre del 2006 (d'ara endavant, “el CDPD”), són els següents:

- a) El respecte per la dignitat inherent a la persona i l'autonomia individual, inclosa la llibertat per prendre les pròpies decisions i la independència.
- b) La no-discriminació.
- c) La participació i la inclusió plenes i efectives en la societat, garantint el suport i els ajustos raonables per assolir la igualtat de condicions.

- d) El respecte per la diferència i l'acceptació de les persones amb discapacitat com a part de la diversitat i la condició humana.
- e) La igualtat d'oportunitats.
- f) L'accessibilitat.
- g) La igualtat entre l'home i la dona.
- h) El respecte de l'evolució de les facultats dels infants i adolescents amb discapacitat i del dret a preservar la seva identitat.

2. Els principis operatius d'actuació són els següents:

- a) La prioritat a les actuacions de caràcter preventiu, a l'atenció en el si de la comunitat per davant de l'atenció institucional, i a la formació i la inserció laboral per davant de les ajudes econòmiques.
- b) L'adaptació efectiva de l'entorn a les necessitats i les potencialitats del col·lectiu de persones amb discapacitat i l'adopció de mesures que continguin plans d'actuació concrets d'adequació del medi a les necessitats d'aquestes persones.
- c) La qualitat de tots els serveis i equipaments de l'àmbit de la discapacitat garantits pel Govern i els comuns, d'acord amb les competències respectives, mitjançant les autoritzacions preceptives i les accions de control i seguiment oportunes.
- d) La inclusió de les persones amb discapacitat en les institucions educatives, culturals, laborals i socials de caràcter general."

Article 4. Addició d'un article 3 bis a la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat

S'afegeix un nou article 3 bis dins el capítol I de la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat, del 17 d'octubre del 2002, el qual queda redactat en els termes següents:

"Article 3 bis. Obligacions generals

1. Les administracions públiques competents han d'assegurar i promoure l'exercici ple dels drets humans i les llibertats fonamentals de les persones amb discapacitat sense cap mena de discriminació per motius de discapacitat. Amb aquesta finalitat tenen les obligacions següents:

- a) Tenir en compte en totes les polítiques i tots els programes la protecció i la promoció dels drets humans de les persones amb discapacitat.
- b) Abstenir-se de portar a terme actes o pràctiques incompatibles amb el CDPD, i vetllar perquè les autoritats i les institucions públiques actuïn de conformitat amb aquestes normes.
- c) Prendre totes les mesures perquè cap persona, organització o empresa discrimini per motius de discapacitat.
- d) Emprendre i promoure la investigació i el desenvolupament de béns, i fomentar la disponibilitat i l'ús de noves tecnologies, incloses les tecnologies de la informació i les comunicacions, les ajudes per a la mobilitat, els dispositius tècnics i les tecnologies de suport adequats per a les persones amb discapacitat, donant prioritat a les que tenen un preu assequible.
- e) Proporcionar informació que sigui accessible a les persones amb discapacitat sobre les ajudes a la mobilitat, els dispositius tècnics i tecnologies de suport, incloses les noves tecnologies, així com altres formes d'assistència i serveis i instal·lacions de suport.
- f) Promoure la formació dels professionals i el personal que treballen amb les persones amb discapacitat respecte dels drets continguts al CDPD a l'efecte de prestar una millor assistència i uns millors serveis garantits per aquests drets.

2. Pel que fa als drets econòmics, socials i culturals, les administracions públiques competents han d'adoptar totes les mesures que estiguin al seu abast fins al màxim dels recursos de què disposin i, quan sigui necessari, en el marc de la cooperació internacional, per aconseguir progressivament el ple exercici d'aquests drets.

3. En l'elaboració i el seguiment de l'aplicació de la legislació i les polítiques per fer efectiu el CDPD, i en els altres processos d'adopció de decisions sobre qüestions relacionades amb les persones amb discapacitat, s'ha de consultar i col·laborar amb les persones amb discapacitat, inclosos els infants i adolescents amb discapacitat, sempre que sigui possible a través de les entitats que els representen i, especialment a través del Consell Nacional de la Discapacitat a què fan referència els articles 12 i 30 d'aquesta Llei."

Registreu-vos a LesLleis.com per
accedir al contingut complert d'aquesta pàgina.

